

Dertig jaar DEIRDRE

Dertig jaar geleden was de uit Zuidoost Brabant afkomstige groep Deirdre dé Nederlandse folkrockgroep. Britse songs en Keltische en Nederlandse traditionele melodieën werden van een toen actueel folkrock arrangement voorzien, naar het voorbeeld van de Albion Country Band, Fairport Convention en Steeleye Span. De groep komt dit jaar, ongeveer dertig jaar na hun laatste concert, voor een aantal reünie optredens bij elkaar. Het optreden op het Folkwoods festival moet daarvan het hoogtepunt worden. We spoorden een aantal (oud) leden van de groep op en doken de historie in, met een link naar het hier en nu.

Tekst: **Marius Roeting**

Foto: **Maarten van Leuken**

De periode rond 1974-1976 vormde de hoogtijdagen van de Nederlandse folkmuziek. De folkrevival in Engeland met groepen als Fairport Convention, Steeleye Span, The Albion Band als en niet toevallig bassist Ashley Hutchings als katalysator, kreeg navolging in geheel West-Europa. In Frankrijk met onder meer Alan Stivell en Malicorne. De carrières van Rum, De Snaar en ook Wannes van de Velde en het Kliekske kregen een impuls bij onze zuiderburen. In Duitsland ontstonden folkgroepen als Lilienthal en Liederjan naast het fenomeen Liedermacher. Ook de Scandinavische landen liften mee in de hype met bijvoorbeeld Folk & Rackare in Zweden. In het kielzog van de heropleving van de volksmuziek

in West-Europa gingen ook vele jonge Nederlandse muzikanten zich bezig houden met volksmuziek. Fungus, Dommelvolk, Wargaren, Crackerhash, Farmers Union, Opo, Sycamore en wat later de Veulpoepers, Wolverlei, Folkcorn en Irolt zijn enkele bekendere namen uit een lange reeks. Aanvankelijk was de folkrock het meest populair, in navolging van eerder genoemde Fairport Convention. Fungus speelde eerst Britse folkrock, maar ruilde al snel de Engelse songs in voor Nederlandse. In een latere periode deed Chimera een redelijk geslaagde poging om de 'Nederlandse Malicorne' te worden en wierp Deining zich op als de Nederlandse equivalent van de Albion (Dance) Band. Brabant bleek een vruchtbare bodem te zijn voor volksmuziekgroepen. Een van de groepen die we nog niet genoemd hebben in dit overzicht in

vogelvlucht is het uit Eindhoven en omgeving afkomstige Deirdre.

Het verleden

Bij zowel de oprichting van Deirdre als bij de reünie wordt door betrokkenen telkens één naam genoemd. Frank 'Ollie' Overzier verliet op een bepaald moment de Second Hand Home Made Jug and Bluesband om Volkoren op te richten. Na het ontdekken van de Albion Country Band wilde gitarist-mandolinespeler Overzier de akoestische folk inruilen voor een variant met elektrisch versterkte instrumenten. Geert Hoes (viool) volgde hem. Dan komt ook Ad van Meurs, tegenwoordig beter bekend als the Watchman, in beeld. "Ik kende Ad van de Second Hand Home Made Jug and Bluesband, al heb ik nooit met hem in die formatie gespeeld. Ad was toen toetsenist. In

het begin van Deirdre was het vooral een komen en gaan van de ritmesectie, maar uiteindelijk werd het een stabiele formatie," vertelt Overzier. Ruud Sempel was een van de eerste bassisten, maar hij verliet de groep al voor de opnamen van het eerste album. Maarten van Leuken (drums) en Pieter Thijssen (gitaar, concertina, cittern) completerden Deirdre met zangeres en toen nog op akoestisch gitaar spelende Jopie Jonkers. "Ze wilden een zangeres. Op een feestje van de vriend van mijn zus werd gevraagd of ik wilde zingen. Later bleek het een 'auditie incognito'."

Deirdre nam een titelloze lp op. "Dat deden we oorspronkelijk voor het Universe label, maar de opnamen werden geadopteerd door Philips, die de lp ook uitbracht. Pas een jaar na de opnamen overigens. Toen was de samenstelling alweer veranderd. Jopie was vervangen door Hanneke Luxemburg. Die was toen heel onervaren en had niet de uitstraling van Jonkers. Het rommelde en de groep viel langzamerhand uiteen. We deden, geloof ik, een afscheidsoptreden op de dag dat de lp uitkwam," diept Overzier uit zijn geheugen op. Jonkers, Thijssen en Hoes gingen met een aantal nieuwe muzikanten verder als Pegasus. De muziek lag in het verlengde van Deirdre, maar was meer akoestisch. Overzier zette Deirdre uiteindelijk voort. De muziek evolueerde sterk naar rock. "Om allerlei redenen is er nooit een tweede lp uitgekomen, al hadden we wel materiaal geregistreerd. Een manager wilde Deirdre zelfs bij Polydor onderbrengen, maar dat lukte niet. Dan ga je rondleuren en op een bepaald moment houd je dat voor gezien. Ik had er genoeg van en ben er uit gestapt. Het elektrische hoefde even niet meer. Daarna heb ik een tijdje Balkanmuziek gespeeld. Ik ontwikkelde me als schilder en ben de Sociale Academie gaan volgen. Ik heb tot een jaar of vier terug geen muziek gemaakt. Op een bepaald moment zette ik toch de gitaarkoffer in de huiskamer. Het instrument kwam er langzamerhand weer uit. Een en ander mondde uit in de oprichting van

een Jethro Tull coverband. We hebben wat gerepeteerd, maar er bleken teveel muzikale meningsverschillen te zijn. Er is nooit opgetreden."

Jonkers leerde intussen de Zuid Amerikaanse harp bespelen en startte een meer dan verdienstelijke carrière met bijvoorbeeld de Jopie Jonkers Groep, waarin ook partner Thijssen en Koen de Cauter spelen. Ad van Meurs richtte zijn blik op de blues en Amerikaanse folk en groeide uit tot een van de beste en meest succesvolle songschrijvers en muzikanten op dit gebied in Nederland. Van Leuken werd beeldend kunstenaar en speelde voor de lol in een bluesband. Geert Hoes maakte in diverse formaties Zuid- en Midden-Amerikaanse muziek, Balkan- en Turkse muziek en is tegenwoordig gitaar en viooldocent. Ruud Sempel is een veelgevraagd sessiebassist, die onder meer ook meewerkte aan de reünie van Bots.

Het heden van de reünie

De precieze aanleiding voor de reünie kent wat verschillen in details. Jonkers: "Ik gaf in Nuenen een concert waarbij ook de gitarist uit de tweede Deirdre-bezetting speelde. Hij had een verzoek gekregen om nog eens wat met de groep te doen. Ik heb toen Ollie Overzier benaderd. We zijn toen op zoek gegaan naar de muzikanten uit de diverse formaties om een reünie te bewerkstelligen. Niet iedereen was meer te achterhalen." Overzier vertelt: "Ik kreeg vorig jaar een verzoek van de gitarist uit Deirdre # 3. Hem was gevraagd iets te doen voor een radio-optreden, iets met Deirdre. Ik ben toen gaan bellen. Iedereen was direct enthousiast. Een aantal leden zijn volledig uit beeld. Uiteindelijk kregen we de oude originele bezetting bij elkaar. De gitarist die aanvankelijk de aanzet gaf, is dus niet bij het project betrokken."

Door geografische spreiding en drukke werkzaamheden van de muzikanten is het niet makkelijk om repetities af te spreken. Ondanks een inactieve periode van dertig jaar, blijkt het snel te klikken. Pieter Thijssen

verwoordt het als volgt: "In het verleden was je erg intensief met elkaar bezig. Die eerste repetitie was dan ook best raar. Je hebt sommigen dertig jaar niet gezien, en daar ga je dan weer dezelfde muziek mee maken. Maar toen we eenmaal bezig waren leek het wel alsof we nooit gestopt waren."

Jonkers vertelt hoe de repertoirekeuze tot stand kwam. "We hebben de eerste bijeenkomst de lp opgezet en hartelijk gelachen. Zo wilden we het niet meer doen. Soms was het ook gewoon 'afzetten en doordraaien'. De keuze voor de nummers kwam verrassend overeen. Aanvankelijk had ik reserves. Sommige dingen, zoals *Young waters*, klinken nog steeds heel mooi maar andere dingen zijn echt gedateerd. Daar hebben we gekozen voor een andere benadering. De nummers zijn opnieuw gearrangeerd, andere instrumenten zijn ingebracht. Andere liederen hebben we vrij origineel gehouden, zoals ze op de plaat stonden. Het is een tussenweg tussen nu en toen."

Jonkers geeft verderop een verfijning van die aanpak. "Het Deirdre van nu is meer akoestisch gericht. We gebruiken nog steeds bas en drums, maar die laatste meer percussief. Die vette breaks zijn nu niet meer te doen." Overzier spreekt van een verfijning. "Het is minder rock en meer folk, bijvoorbeeld al door het instrumentgebruik, zoals de harp van Jopie." Pieter Thijssen schetst het verschil van Deirdre toen en nu: "We zijn allen een andere richting op gegaan. Vroeger was het alleen specifiek Keltisch. Nu zijn we breder ontwikkeld als muzikanten. Dat neem je mee. Daardoor is de muziek nu ook breder geworteld. De verschillende invloeden zijn er in vervlochten."

Toekomstplannen

Deirdre voegde enkele geheel nieuwe nummers toe aan het oude lp-repertoire. "Ik denk dat die verhouding fifty-fifty is," zegt Overzier. De nieuwe nummers liggen wel in de lijn van het lp-werk en zijn allemaal bestaande, traditionele nummers die een Deirdre-anno-2006 bewerking ondergingen. Dat bevalt de muzikanten kennelijk zo goed dat er (nog niet vastomlijnde) plannen zijn om dat materiaal op een cd te zetten. De intentie is ook dat het niet alleen bij een reünie blijft. De een is daarin enthousiaster dan de ander, maar nuchterheid en realiteit staan voorop. Overzier ziet wel brood in een voortzetting. "Mijn idee voor de toekomst is nieuw werk. Ik zou heel graag wat meer bewerkingen willen maken van Renaissance stukken. In de begin dagen van Deirdre had ik samen met Ad van Meurs min of meer een monopoliepositie op arrangementen. Dit is niet meer zo, nu is het een bandproduct." Pieter Thijssen geeft duidelijk aan waar de grens ligt. "De plannen zijn niet echt duidelijk. Misschien willen we wat gaan toeren, regelmatig een optreden doen. Zo intensief als het was, zal het echter niet worden. Ik ben niet bang voor het Dommelvolk effect. Wat positief is moet je (blijven) doen. En je moet stoppen als het niet goed meer is!"

1976: v.l.n.r.: Geert Hoes, Pieter Thijssen, Jopie Jonkers, Ruud Sempel, Joop de Korte, Ad van Meurs, Frank (Ollie) Overzier